NORAKSTS
Lieta Nr.A42322305
AA43-0431-08/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 19.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Slica,
tiesneši Ļ.Kušnire un M.Vīgants,

piedaloties pieteicējas maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" administratoram *V.F.* un pārstāvim *I.P.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvēm Dacei Kokainei, Gintai Kaļķei un Leldei Rinčai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2005.gada 6.jūnija lēmuma Nr.19/15122 atcelšanu, sakarā ar maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 22.februārsa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Galvenā muitas pārvalde, pārbaudot Centrālās muitas informācijas sistēmas datu bāzē sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „ER un Partneri" aprēķināto muitas parādu nomaksu (par periodu no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim), konstatēja, ka uz 2005.gada 6.janvāri par SIA „ER un Partneri" nav veikta aprēķināto muitas maksājumu samaksa Ls 55309,04 apmērā.

Ar VID Galvenās muitas pārvaldes direktora v.i. 2005.gada 18.janvāra lēmumu Nr.16.19.3/1455 SIA „ER un Partneri" noteikts iemaksāt valsts budžetā ievedmuitas nodokļa parādu Ls 235,90 apmērā un pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) parādu Ls 55073,14 apmērā.

Lēmums pamatots ar Muitas likuma 18., 148., 176.pantu, Ministru kabineta 2002.gada 10.janvāra noteikumu Nr.441 „Noteikumi par muitas galvojumiem" 2. un 32.punktu, Civillikuma 2305.pantu, kā arī Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidošanu" 201.panta pirmās daļas a) apakšpunktu, otro un trešo daļu, kā arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta pirmo un otro daļu.

Izskatījis SIA „ER un Partneri" sūdzību par minēto lēmumu, VID ģenerāldirektors ar 2005.gada 6.jūnija lēmumu Nr.19/15122 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu apstrīdēto lēmumu.

[2] 2005.gada 16.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „ER un Partneri" (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Pretēji likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmajā daļā minētajam 2005.gada 18.janvāra lēmums pieņemts, pamatojoties nevis uz nodokļu revīzijas (audita) rezultātiem, bet gan uz VID Galvenās muitas pārvaldes veikto pārbaudi Centrālā muitas informācijas sistēmas datu bāzē. Pārbaude veikta un soda nauda aprēķināta par periodu no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim, kas ievērojami pārsniedz likumā noteiktās nodokļu administrācijas tiesības precizēt nodokļu apmērus un uzlikt soda naudu triju gadu laikā pēc likumā noteiktā maksāšanas termiņa.

[2.2] Izvērtējot VID Galvenās muitas pārvaldes direktora v.i. 2005.gada 18.janvāra lēmumu Nr.16.19.3/1455, konstatējams, ka VID Galvenā muitas pārvalde nav ievērojusi procesuālās tiesību normas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 15.pantu administratīvais process iestādē notiek, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem.

Viens no vispārējiem tiesību principiem, kas jāievēro iestādei, izskatot un pieņemot lēmumu, ir pierādīšanas pienākums. Minētais princips nosaka, ka procesa dalībniekiem ir pienākums pamatot tādu apstākļu esamību, kuriem ir būtiska nozīme lietas izlemšanā.

[2.3] VID Galvenā muitas pārvalde lēmumā norādījusi faktus, kas būtiski tikai pašai VID Galvenajai muitas pārvaldei, taču nav norādījusi citiem procesa dalībniekiem būtiskus faktus, t.i. muitas deklarācijas, kuru noformēšanas rezultātā nav nomaksāti pilnībā muitas maksājumi.

[2.4] Administratīvajā aktā jāatspoguļo visi fakti, kas konstatēti attiecīgajā lietā. Saskaņā ar APL 67.panta trešo daļu administratīvā akta faktu konstatējamā daļā norāda pierādījumus, uz kuriem pamatoti secinājumi, un argumentus, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti.

Administratīvā akta pamatojums ietver skaidrojumus par administratīvā akta izdošanu un saturu. Tātad, izdodot adresātam nelabvēlīgu administratīvo aktu, iestādei jānorāda tie apsvērumi, kas bijuši par pamatu administratīvā akta pieņemšanai.

[2.5] VID Galvenās muitas pārvaldes direktora v.i. 2005.gada 18.janvāra lēmums Nr.16.19.3/1455 pamatots ar likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.panta pirmās daļas 4.punktu, taču lēmums neietver sevī nevienu likuma normu, kuru pieteicēja būtu pārkāpusi. Pretēji lēmumā norādītajam pieteicēja ir godprātīgi pildījusi visus nodokļu maksātāja pienākumus, kā to paredz likums „Par nodokļiem un nodevām", tādējādi nav iespējams lēmumu izpildīt, jo nav pārkāpumu, kurus pieteicējai savā darbībā būtu jānovērš.

[2.6] Pieteicēja iesniedza visus dokumentus, kas apliecina saistību izpildi attiecībā pret valsts budžetu, tajā skaitā, par muitas maksājumiem, pretēji tam kā norādīts pārsūdzētajā Lēmumā.

Pieteicēja uzskata, ka šajā konkrētajā gadījumā VID Galvenā muitas pārvalde nav norādījusi pilnīgu fakta konstatējumu, pamatojoties uz tiesību normu uzskaitījumu, kas kalpotu par argumentu papildu nomaksai budžetā noteiktajai summai.

[2.7] Pieteicēja uzskata, ka, lai uzliktu par pienākumu samaksāt muitas parādu, VID Galvenās muitas pārvaldes direktoram bija jākonstatē tiesību normu pārkāpums, kā rezultātā radies muitas parāds. Tātad, lai konstatētu, vai uzliktais pienākums ir tiesisks un pamatots, bija jākonstatē, vai ir iestājušies pārkāptajās tiesību normās paredzētie apstākļi, kā rezultātā uzliktais pienākums būtu pietiekami pamatots.

Pieteicēja uzskata, ka konkrētajā gadījumā procesuālo tiesību normu pārkāpums ir būtisks, jo VID Galvenās muitas pārvaldes direktors nav konstatējis tiesību normu pārkāpumus, nav atrunājis, kā radies attiecīgais muitas parāds, kā arī nav nodrošināti pietiekami pierādījumi, ka konkrētajā gadījumā atbildība piemērota īstajam nodokļu maksātājam, jo pēc VID rīcībā esošās informācijas laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim pieteicēja vienotos administratīvos dokumentus (turpmāk – VAD) ir formējusi pati, kā arī attiecīgajā periodā ir virkne VAD, kurus pieteicējas vārdā formējuši muitas brokeri (SIA „ZP", SIA „TNT" un SIA „NT-2").

[2.8] Pieteicēja nav atbildīga par muitas brokera SIA „ZP" saistībām pret Latvijas valsts budžetu. Šajā gadījumā nepamatota ir atsauce uz Muitas likuma 176.pantu un Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 201.panta pirmās daļas a) apakšpunktu un otro daļu. Kā redzams no VAD, kuros kā deklarētājs ir norādīta SIA „ZP", atbildīgā par finansu jautājumiem attiecībā pret budžetu 9.ailē ir norādīta SIA „ZP". Pieteicēja ir veikusi visus maksājumus, lai SIA „ZP" kā persona, kura atbildīga par finansu saistībām pret valsti, varētu pilnībā tās izpildīt.

[2.9] Papildus tam VID tika iesniegts līgums par muitas brokera pakalpojumu sniegšanu, kas 1999.gada 16.augustā noslēgts starp SIA „ZP" un pieteicēju, saskaņā ar kuru brokeris apņēmās uz pilnvarojuma pamata pieteikt muitas procedūras un pirmsatmuitošanas darbības par klienta precēm, uzņemoties pienākumu atbildēt par tām muitas iestāžu priekšā, kā arī veikt muitas maksājumus valsts budžetā par klienta precēm, ja šādu maksājumu izdarīšanu paredz muitas procedūras pieteikšana. Bez tam VID rīcībā ir apdrošināšanas akciju sabiedrības „Balva" izsniegtais vispārējais galvojums, saskaņā ar kuru tika apdrošinātas SIA „ZP" finansu saistības pret Latvijas valsti attiecībā uz muitas parāda segšanu. Tādējādi pieteicēja uzskata, ka lēmumā norādītais lietderības princips pret pieteicēju nav ievērots, jo atbildība par muitas parāda segšanu valsts budžetā piekrīt SIA „ZP", bet gadījumos, ja SIA „ZP" savas finansiālās saistības nepilda valsts budžeta interesēs, lēmuma pieņēmējam bija jāvēršas tiesā pret vispārējā galvojuma iesniedzēju – apdrošināšanas akciju sabiedrību „Balva".

Līdz ar to, izvērtējot attiecīgos procesuālo tiesību normu pārkāpumus, pieteicēja uzskata, ka būtiski var mainīties administratīvā akta saturs, jo VID nav pietiekami pierādījumi, ka lietā konstatētie faktiskie apstākļi ir pareizi.

[3] Savos paskaidrojumos tiesai VID neatzīst pieteikumu šādu iemeslu dēļ.

[3.1] To, ka uz 2004.gada 18.augustu pieteicējai ir muitas maksājumu parādi valsts budžetam, tika paziņots 2004.gada 30.augustā, nosūtot vēstuli Nr.16.19.3/22937, klāt pievienojot nodokļu maksātāja apkopojuma un nodokļu maksātāja operāciju sarakstu izdrukas. Līdz ar to nesaprotams ir pieteicējas uzskats, ka Lēmuma konstatējuma daļā norādītais par neveikto apmaksu ir būtisks tikai VID Galvenajai muitas pārvaldei. Sniedzot pieteicējai visu informāciju, kas bija muitas iestādes rīcībā un kura tika pārbaudīta, pieteicējai bija iespējams pilnībā saprast un konstatēt lietas apstākļus.

[3.2] Tā kā pieteicēja muitas iestādē neiesniedza maksājumus apliecinošus dokumentus, VID Galvenā muitas pārvalde veica muitas parāda aprēķinu saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas ir spēkā muitas parāda rašanās brīdī. Tā kā daļa no VAD, par kuriem nav veikta aprēķināto muitas maksājumu samaksa, tika noformēti laika posmā līdz 2004.gada 1.maijam, tad tiem tika piemērots Muitas likums, kas bija spēkā līdz 2004.gada 1.maijam.

[3.3] Līdz 2004.gada 1.maijam spēkā esošajā Muitas likuma 18.panta pirmajā un otrajā daļā tika noteikts, ka jebkura persona var iecelt pārstāvi, kas ir tiesīgs veikt un kārtot muitas normatīvajos aktos paredzētās darbības un formalitātes muitas iestādēs.

Muitas brokeris, atbilstoši toreizējā Muitas likuma 148.panta izpratnei, bija Latvijas Republikas persona, kura savā vārdā pēc preču valdītāja pilnvarojuma izpilda preču valdītāja un muitas iestāžu starpnieka funkcijas, nodrošinot visas likumā paredzētās muitošanas darbības, un samaksā normatīvajos aktos noteiktos muitas un citus maksājumus.

Savukārt Ministru kabineta 2002.gada 10.janvāra noteikumu Nr.441 „Noteikumi par muitas galvojumu" 2.punkta izpratnē parādnieks ir gan brokeris, gan klients, bet Muitas likuma (kas bija spēkā līdz 2004.gada 1.maijam) 176.panta trešās daļas izpratnē parādnieks ir deklarētājs. Netiešas pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī tā persona, kuras uzdevumā iesniegta deklarācija. Saskaņā ar šā likuma 186.pantu, ja parādnieki ir vairākas personas, tās kopīgi (solidāri) sedz muitas parādu. Ievērojot minēto, par nepamatotu uzskatāms pieteicējas viedoklis, ka pieteicējai nav jānes atbildība par muitas brokera saistībām. Ņemot vērā minēto, VID uzskata, ka pieteicējai, kā solidāri atbildīgajai personai, bija pienākums kontrolēt sava pilnvarotā pārstāvja rīcību, tādējādi izmantojot normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

[3.4] Tieši Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas Nr.2913/92 201.panta pirmās daļas a) apakšpunkts un otrā daļa bija viena no tām tiesību normām, saskaņā ar kuru VID Galvenā muitas pārvalde pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteica muitas maksājumu parādu.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 22.februāra spriedumu noraidīts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Spriedumā norādīts tālāk minētais.

[4.1] Tiesa konstatē, ka pieteikums ir iesniegts par Lēmuma atcelšanu un VID Galvenās muitas pārvaldes direktora 2005.gada 18.janvāra lēmuma Nr.16.19.3/1455 atcelšanu, norādot uz atbildētāja pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem.

Kaut arī atbilstoši APL 249.pantam tiesa taisa spriedumu par pieteicēja norādīto pieteikuma priekšmetu, nepārsniedzot prasījuma robežas, tiesa uzskata konkrētajā gadījumā par nepieciešamu izvērtēt pārsūdzētā lēmuma atbilstību arī materiālajām tiesību normām.

Savukārt atbilstoši APL 81.panta piektajai daļai apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā.

Ievērojot minēto tiesību normu, tiesa konstatē, ka tiesai ir jāpārbauda Lēmuma tiesiskums un pamatotība, kā arī šī administratīvā akta atbilstība gan procesuālo, gan materiālo tiesību normām.

[4.2] Pārbaudot vai pārsūdzētais Lēmums atbilst materiālo tiesību normām un vai tā pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu veikt papildu maksājumus valsts budžetā, tiesa konstatē, ka:

[4.2.1] VID Galvenā muitas pārvalde veica pieteicējas aprēķināto muitas maksājumu nomaksas pārbaudi Centrālajā muitas informācijas sistēmas datu bāzē par periodu no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim.

[4.2.2] VID Galvenā muitas pārvalde 2004.gada 30.augustā nosūtīja pieteicējai vēstuli, kurā paziņoja, ka pieteicējai uz 2004.gada 14.augustu ir muitas maksājumu parādi valsts budžetam. Vēstulei tika pievienotas nodokļu maksātāja apkopojuma un nodokļu maksātāja operāciju izdrukas.

[4.2.3] Līdz VID Galvenā muitas pārvaldes direktora 2005.gada 18.janvāra lēmuma Nr.16.19.3/1455 pieņemšanai pieteicēja nebija iesniegusi muitas iestādē maksājumu apliecinošus dokumentus. Ievērojot minēto, VID Galvenā muitas pārvalde veica muitas parāda aprēķinu saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas bija spēkā muitas parāda rašanās brīdī, t.i., Muitas likuma 176.panta trešo daļu un Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidi" 201.panta pirmās daļas a) apakšpunktu un otro daļu, un papildu nomaksai budžetā noteica muitas maksājumu parādu Ls 55309,04 apmērā.

[4.3] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējai netika veikta nodokļu revīzija jeb audits atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmajai daļai. Tiesa konstatē, ka pieteicējai laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim tika veikta muitas maksājumu salīdzināšana, kas savukārt ir atbilstoši Muitas likuma prasībām.

Pārbaudes laikā ticis konstatēts, ka uz 2005.gada 6.janvāri pieteicējai nav veikta aprēķināto muitas maksājumu samaksa, tādējādi ar VID Galvenās muitas pārvaldes direktora 2005.gada 18.janvāra lēmumu

Nr.16.19.3/1455 pieteicējai papildu nomaksai budžetā tika aprēķināts un noteikts muitas maksājumu parāds Ls 55309,04 apmērā.

[4.3.1] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka atbildētājs līdz 2005.gada 18.janvārim pieteicēju jau vairākkārtīgi ir informējis, ka nav veikta aprēķināto muitas maksājumu samaksa, proti, ar 2003.gada 7.aprīļa vēstuli Nr.3.5.1/6569 (*lietas lapa 17*) un ar 2004.gada 30.augusta vēstuli Nr.16.19.3/22937 (*lietas lapa 20*), turklāt 2004.gada 30.augusta vēstulei Nr.16.19.3/22937 tika pievienoti nodokļu maksātāja operāciju saraksti, no kuriem var izsecināt, kādi maksājumi nav veikti.

[4.3.2] Tiesa atzīst, ka pieteicēja bija informēta par aprēķināto muitas maksājumu samaksas nesakritību. Tiesas ieskatā pieteicējai bija pienākums vērsties attiecīgajā muitas iestādē minētā jautājuma precizēšanai vai attiecīgo dokumentu iesniegšanai, lai atrisinātu radušos situāciju.

Tiesa noraida kā nepamatotu arī pieteicējas argumentu par to, ka līdz VID Galvenās muitas pārvaldes direktora 2005.gada 18.janvāra lēmumam Nr.16.19.3/1455 pieteicēja neko nav zinājis par valsts budžetā nenomaksātajiem maksājumiem kā rezultātā ir izveidojies muitas parāds.

[4.4] No lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs, izvērtējot VID Galvenās muitas pārvaldes direktora 2005.gada 18.janvāra lēmumu Nr.16.19.3/1455, ir konstatējis, ka VID Galvenā muitas pārvalde papildu nomaksai valsts budžetā pamatoti noteikusi muitas maksājumu parādu Ls 55309,04 apmērā. Lēmums pamatots ar Muitas likuma 18., 148., 176.pantu, Ministru kabineta 2002.gada 10.janvāra noteikumu Nr.441 „Noteikumi par muitas galvojumiem" 2. un 32.punktu, Civillikuma 2305.pantu, kā arī Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidošanu" 201.panta pirmās daļas a) apakšpunktu, otro un trešo daļu, kā arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta pirmo un otro daļu.

[4.4.1] Saskaņā ar Muitas likuma 176.pantu muitas parāds rodas, ja preces, par kurām veicami muitas maksājumi, izlaistas brīvam apgrozījumam. Muitas parāds rodas deklarācijas pieņemšanas brīdī.

Arī Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidošanu" 201.panta pirmās daļas a) apakšpunkts un otrā daļa nosaka, ka ievedmuitas parāds rodas, laižot brīvā apgrozībā ar ievedmuitu apliekamas preces. Muitas parāds rodas attiecīgās muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī.

[4.4.2] Saskaņā ar Muitas likuma 176.panta trešo daļu parādnieks ir deklarētājs. Netiešas pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī tā persona, kuras uzdevumā iesniegta deklarācija. Saskaņā ar šā likuma 186.pantu, ja parādnieki ir vairākas personas, tās kopīgi (solidāri) sedz muitas parādu. Savukārt no Muitas likuma 18.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktā izriet, ka jebkura persona var iecelt pārstāvi, kas ir tiesīgs veikt un kārtot muitas normatīvajos aktos paredzētās darbības un formalitātes muitas iestādēs.

Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidošanu" 201.panta trešā daļa noteic, ka

parādnieks ir deklarētājs. Netiešas pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī persona, kuras uzdevumā ir izpildīta muitas deklarācija.

[4.4.3] Muitas likuma 148.pants noteic, ka muitas brokeris ir Latvijas Republikas persona, kura savā vārdā pēc preču valdītāja pilnvarojuma izpilda preču valdītāja un muitas iestāžu starpnieka funkcijas, nodrošinot visas likumā paredzētās muitošanas darbības, un samaksā normatīvajos aktos noteiktos muitas un citus maksājumus.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 10.janvāra noteikumiem Nr.441 „Noteikumi par muitas galvojumu" ar terminu galvenais parādnieks ir jāsaprot gan brokeris, gan klients. Bet saskaņā ar šo noteikumu 32.punktu galvenais parādnieks ir atbildīgs par muitas parāda vai iespējamā muitas parāda segšanu. Līdz ar to muitas maksājumu parāds vispirms ir piedzenams no galvenā parādnieka – brokera un klienta, bet konstatējot piedziņas neiespējamību no galvenā parādnieka, ir jāceļ prasība pret galvinieku par galvojuma samaksu.

Civillikuma 2305.pants noteic, ka pilnvarniekam jādod savam pilnvarotājam norēķins par uzdevuma izpildīšanu un sevišķi par visiem pie tam bijušiem ieņēmumiem un izdevumiem.

[4.4.4] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka nodevu kavēto maksājumu summa (pamatparāds) tiek palielināta atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajai refinansēšanas likmei kavējuma periodā. Par nodokļu un nodevu maksājuma (arī soda naudas) samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta kavējuma nauda – no laikā nenomaksāta pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu.

[4.5] Tiesa konstatē, ka pieteicēja atbilstoši Muitas likumā ietvertajām normām ir iecēlusi sev pārstāvi, kas izpildīja pieteicējas un muitas iestāžu starpnieka funkcijas.

Tiesa atzīst, ka pieteicējai kā pilnvarotājam un kā solidāri līdzatbildīgai personai bija jākontrolē sava pilnvarotā pārstāvja rīcība, tādējādi savlaicīgi novēršot muitas parāda rašanos. Tomēr tiesa secina, ka pieteicējas pilnvarotā persona nav izmantojusi tai normatīvajos aktos noteiktās tiesības un nav pildījusi tai uzliktos pienākumus, un piešķirtā pilnvarojuma robežās nav pilnvērtīgi aizstāvējusi sava pārstāvāmā tiesības un likumīgās intereses. Turklāt tiesa atzīst, ka pieteicēja nav ar pietiekamu rūpību kontrolējusi savas pilnvarotās personas darbības, tādējādi pieļaujot muitas parāda rašanos.

Ievērojot minēto, kā arī iepriekš [4.4] minētās tiesību normas, tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti ir vērsies pie pieteicējas kā parādnieka attiecīgajā lietā.

[4.6] Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidošanu" 13.pants piešķir muitas dienestiem tiesības saskaņā ar spēkā esošajiem nosacījumiem veikt jebkādu kontroli, ko tie uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu tiesību aktu muitas jomā pareizu piemērošanu.

2004.gada 18.marta Muitas likuma 4.panta otrā daļa notiec, ka Latvijas nacionālajā kompetencē ietilpstošos ar muitas lietām saistītos

jautājumus VID administrē likumā „Par nodokļiem un nodevām" un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 1.pants noteic, ka VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārto muitas lietas.

Turklāt minētā likuma 2.pants noteic, ka VID galvenie uzdevumi (..) ir:

1) nodrošināt VID administrēto valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas teritorijā un uz muitas robežas, kā arī nodokļu, nodevu un citu obligāto maksājumu iekasēšanu Eiropas Savienības budžetam;

2) novērst un atklāt noziedzīgus nodarījumus valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu jomā.

Savukārt Lēmuma pamatojumā minētās Latvijas nacionālās tiesību nomas noteic papildu nomaksai budžetā veikto maksājumu aprēķinu kārtību, preču muitas vērtības aprēķināšanas kārtību.

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka atbildētājs konkrētajā gadījumā pamatoti piemērojis attiecīgās tiesību normas.

Pārbaudot pārsūdzētā Lēmuma atbilstību materiālajām tiesību normām, tiesa konstatē, ka atbildētāja rīcība konkrētajā gadījumā atbildusi norādīto tiesību normu prasībām, ka arī pārsūdzētais Lēmums attaisno pieteicējai ar Lēmumu uzlikto pienākumu papildu valsts budžetā nomaksāt muitas maksājumu parādu Ls 55 309,04 apmērā.

[4.7] Pieteicēja norāda, ka ir godprātīgi pildījusi visus nodokļu maksātāja pienākumus, kā to paredz likums „Par nodokļiem un nodevām", tādējādi nav iespējams Lēmumu izpildīt, jo nav pārkāpumu, kurus pieteicējai savā darbībā būtu jānovērš.

Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē arī norādīja, ka SIA „ZP" bija jāuzņemas atbildība par muitas parādu, savukārt pati pieteicēja neko par savas pilnvarotās personas iespējamām nelikumīgām darbībām nav zinājusi.

Minētos pieteicējas argumentus tiesa noraida kā nepamatotus sekojošu apstākļu dēļ.

[4.7.1] Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka atbilstoši Muitas likuma 149.panta piektajai daļai atbildētājs jau 2003.gada 11.aprīlī bija apturējis SIA „ZP" atļauju muitas brokeru darbībai uz trim mēnešiem.

[4.7.2] Atbilstoši Muitas likuma 149.panta piektajai daļai muitas brokera darbības atļauju aptur uz laiku līdz trim mēnešiem tā muitas iestāde, kura pārrauga muitas brokera darbību, ja tai ir pamatotas aizdomas, ka muitas brokeris neievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību.

[4.7.3] Savam pieteikumam pieteicēja pievienojusi VID Rīgas muitas reģionālās iestādes 2003.gada 11.aprīļa lēmuma Nr.3.5.2/7019 par muitas brokera darbības apturēšanu kopiju (*lietas lapa 19*).

[4.7.4] Tādējādi tiesa secina, ka pieteicēja par minēto lēmumu bija informēta, un nepamatoti ir pieteicējas apgalvojumi par to, ka par SIA „ZP" iespējamām nelikumīgām darbībām pieteicēja neko nav zinājusi.

Ievērojot minēto, kā arī Lēmumā ietvertās tiesību nomas, kuras nosaka, kādos gadījumos persona ir uzskatāma par parādnieku, tiesa atzīst, ka pieteicējas rīcībā ir konstatējami pārkāpumi, kas norādīti Lēmumā, proti, ka pieteicēja nav izpildījusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" prasības un nav nomaksājis valsts budžetā attiecīgos muitas maksājumus, tādējādi izveidojot muitas maksājumu parādu par Ls 55 309,04.

[4.8] Tiesa secina, ka pieteicējas gadījumā muitas parāds ir radies muitas procedūras – preču izlaišana brīvam apgrozījumam – piemērošanas rezultātā. Šāda muitas parāda veida rašanās pamatu, laiku un atbildīgo personu par šo parādu (parādnieku) definē Muitas likuma 176.pants. Minētā likuma panta pirmā un otrā daļas (redakcijā, kas bija spēkā muitas parāda rašanās brīdī) noteic, ka muitas parāds rodas, ja preces, par kurām veicami muitas maksājumi, izlaistas brīvam apgrozījumam. Muitas parāds rodas muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī.

Pieteicējas gadījumā darījumos, kuros deklarētājs bija SIA „ZP", minētā persona savā vārdā veica pieteicējas preču deklarēšanu pieteicējas uzdevumā, un attiecīgi muitas deklarācijās tika norādīts, ka preču saņēmējs ir pieteicēja, bet deklarētājs ir SIA „ZP". SIA „ZP" bija pārstāvis, kas rīkojās pieteicēja uzdevumā.

Tādējādi tiesa secina, ka pieteicējas veiktajos darījumos (preču importēšana), kuros preču deklarētājs pieteicējas uzdevumā ir bijusi SIA „ZP", par parādnieku saskaņā ar Muitas likuma 176.panta trešo daļu un 18.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu ir atzīstama arī persona, kuras uzdevumā iesniegta deklarācija – tātad pieteicēja.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti saskaņā ar Muitas likuma nosacījumiem kā parādnieku pieteicējas veiktajos importa darījumos, kuros pieteicējas uzdevumā rīkojās SIA „ZP" un kuros tā savā vārdā veica pieteicējas preču deklarēšanu, ir identificējusi tieši pieteicēju.

[4.9] Pieteicēja norāda, ka muitas brokeris par saviem pakalpojumiem muitas deklarāciju apstrādē uzņēmās arī atbildību.

Ņemot vērā lietas apstākļus, tiesa secina, ka pieteicējai, ievērojot tās un SIA „ZP" noslēgtās vienošanās par pakalpojumu sniegšanu (muitas formalitāšu kārtošanu) nosacījumus, atbildības pamatus un apmērus, ir tiesības piedzīt civiltiesiskā kārtībā no savas pilnvarotās personas valsts budžetā neveiktos maksājumus, kurus pieteicēja bija pārskaitījusi SIA „ZP", kurus savukārt šī persona nebija pārskaitījusi valsts budžetā, tādējādi neievērojot savstarpējā līguma nosacījumus.

[4.10] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka Lēmums satur visas APL 67.pantā minētās sastāvdaļas un atbilst likumā noteiktajai administratīvā akta formai.

Lēmumā atbildētājs norādījis pieteicējas viedokli un argumentus un pamatojis apstākļus, kuriem ir būtiska nozīme lietas izlemšanā, kā arī

norādījis attiecīgās tiesību normas. Tiesa secina, ka Lēmums ir pamatots ar lietā esošajiem pierādījumiem.

[4.11] Pieteicēja norādījusi, ka ir iesniegusi visus dokumentus, kas apliecina saistību izpildi attiecībā pret valsts budžetu, tai skaitā par muitas maksājumiem.

Atbildētājs Lēmumā norādījis, ka pieteicēja ir iesniegusi dokumentus, kas apliecina, ka attiecīgie maksājumi ir pārskaitīti pilnvarotajai personai – muitas brokerim, tomēr lietā nav pierādījumu, ka šie maksājumi būtu pārskaitīti valsts budžetā.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pamatoti ir atbildētāja apgalvojumi, ka pieteicēja nav iemaksājis valsts budžetā aprēķināto muitas parādu, turklāt pieteicēja nav iesniegusi atbildētājam dokumentus, kas liecinātu par pretējo. No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja ir iesniegusi atbildētājam dokumentus, kas liecina, ka pieteicēja ir pārskaitījis attiecīgās naudas summas savai pilnvarotajai personai, kas tiesas ieskatā vēl nenozīmē, ka tādējādi pieteicēja ir automātiski izpildījusi savas saistības attiecībā pret valsts budžetu.

Kā jau iepriekš konstatēts, tiesa atzīst, ka pieteicēja ir līdzatbildīga par muitas maksājumu savlaicīgu un pilnīgu pārskaitīšanu valsts budžetā.

Tādējādi, ņemot vērā iepriekš konstatēto un to, ka pieteicējas pilnvarotās personas – muitas brokera darbība 2003.gada 11.aprīlī tika apturēta, pamatojoties uz aizdomām, ka muitas brokeris neievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību, un pieteicēja to zināja, tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti ir noteicis pieteicēju kā attiecīgo muitas maksājumu parādnieku, bet pieteicējas arguments, ka pieteicēja ir izpildījusi savas saistības attiecībā pret valsts budžetu, ir noraidāms kā nepamatots.

[4.13] Pieteicēja uzskata, ka VID Galvenās muitas pārvaldes direktors nav konstatējis tiesību normu pārkāpumus, nav atrunājis, kā radies attiecīgais muitas parāds, kā arī nav nodrošināti pietiekami pierādījumi, ka konkrētajā gadījumā atbildība piemērota īstajam nodokļu maksātājam, jo pēc VID rīcībā esošās informācijas laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim pieteicēja VAD ir formējusi pati, kā arī attiecīgajā periodā ir virkne VAD, kurus pieteicējas vārdā formējuši muitas brokeri (SIA „ZP”, SIA „TNT” un SIA „NT-2”).

Tiesa noraida minētos pieteicējas argumentus kā nepamatotus, pamatojoties uz sekojošiem apstākļiem.

Tiesa atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim pieteicēja VAD ir formējusi gan pati, gan arī attiecīgajā periodā ir virkne VAD, kurus pieteicējas vārdā formējuši muitas brokeri (SIA „ZP”, SIA „TNT” un SIA „NT-2”).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav būtiskas nozīmes apstāklim, ka pieteicēja ir pilnvarojis citu personu veikt maksājumus. Tiesa secina, ka tas vien, ka pieteicēja savai pilnvarotajai personai ir pārskaitījis naudu, kuru tai bija pienākums pārskaitīt valsts budžetā, nenozīmē, ka pieteicēja ir nomaksājis maksājumus valsts budžetā.

Tiesa atzīst, ka, ievērojot Muitas likuma normas, pieteicējai bija pienākums kontrolēt savas pilnvarotās personas darbības, jo atbilstoši minētajām tiesību normām pieteicēja ir atbildīga par aprēķināto muitas maksājumu samaksu.

Ievērojot minēto, tiesa konstatē, ka atbildētājs pamatoti ir atzinis, ka pieteicēja nav veikusi aprēķināto muitas maksājumu samaksu valsts budžetā, jo attiecīgie maksājumi budžetā nav veikti ne tieši no pieteicējas, ne arī pastarpināti caur pieteicējas pilnvaroto personu.

[4.14] Pieteicēja uzskata par nepamatotiem atbildētāja argumentus, ka pieteicēja ir atbildīga par muitas brokera SIA „ZP" saistībām pret Latvijas valsts budžetu.

Tiesa konstatē, ka gan Muitas likuma176.panta, gan Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 201.panta pirmās daļas a) apakšpunkta un otrās daļas tiesību normas norāda, ka jebkurā gadījumā līdzatbildība ir jāuzņemas pilnvarotājam. Turklāt konkrētajā gadījumā pieteicēja bija informēta, ka atbilstoši Muitas likuma 149.panta piektajai daļai atbildētājs jau 2003.gada 11.aprīlī bija apturējis SIA „ZP" atļauju muitas brokeru darbībai uz trim mēnešiem, pamatojoties uz aizdomām, ka muitas brokeris neievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Ievērojot iepriekš konstatēto, tiesa noraida minēto pieteicēja argumentu kā nepamatotu.

[4.15] Pieteicēja uzskata, ka Lēmumā norādītais lietderības princips pret pieteicēju nav ievērots, jo atbildība par muitas parāda segšanu valsts budžetā piekrīt SIA „ZP", bet gadījumos, ja SIA „ZP" savas finansiālās saistības nepilda valsts budžeta interesēs, lēmuma pieņēmējam bija jāvēršas tiesā pret vispārējā galvojuma iesniedzēju – apdrošināšanas akciju sabiedrību „Balva".

Tiesa piekrīt atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē norādītajam, ka pieteicēja pati ir uzņēmusies atbildību un risku, algojot muitas brokeri. Turklāt apdrošināšanas gadījums iestājas tikai gadījumā, ja ne pilnvarotājs, ne viņa pilnvarotā persona nevar nomaksāt attiecīgo parāda summu.

Tiesas ieskatā strīds par līguma starp pieteicēju un tās pilnvaroto personu saistību nepildīšanu ir risināms civiltiesiskā kārtībā, tomēr tas neatbrīvo pieteicēju no pienākuma samaksāt aprēķinātos muitas maksājumus valsts budžetam.

[4.16] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 22.februāra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzībā norādīts tālāk minētais.

[5.1] Lietas izskatīšana ir notikusi ar būtiskiem APL 154.panta pirmās daļas pārkāpumiem. Tiesa spriedumu ir pamatojusi un balstījusi tikai uz VID amatpersonu iesniegtajiem pierādījumiem, neizvērtējot pieteicējas iebildumus par VID izdotā administratīvā akta pamatotību un likumību.

[5.2] Tiesa spriedumā ir norādījusi, ka ar muitas lietām saistītos jautājumus VID administrē likuma „Par nodokļiem un nodevām" un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, bet nav sniegusi atbildi, vai Lēmums ir pieņemts likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta noteiktajā termiņā.

[5.3] Pretēji likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmajā daļā minētajam Lēmums pieņemts, pamatojoties nevis uz nodokļu revīzijas (audita) rezultātiem, bet gan uz VID Galvenās muitas pārvaldes veikto pārbaudi Centrālā muitas informācijas sistēmas datu bāzē. Bez tam pārbaude veikta un soda nauda aprēķināta par periodu no 1999.gada 12.novembra līdz 2005.gada 6.janvārim, kas ievērojami pārsniedz likumā noteiktās nodokļu administrācijas tiesības precizēt nodokļu apmērus un uzlikt soda naudu triju gadu laikā pēc likumā noteiktā maksāšanas termiņa.

[5.4] Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta izteiktajam viedoklim 2004.gada lietā Nr.SKA-85 tiesai pirms sprieduma pieņemšanas bija jānoskaidro, kāds bija muitas parāds konkrētajā gadā un kādas tiesību normas bija spēkā starp lietas dalībniekiem savstarpējo darījumu veikšanas brīdī.

1997.gada 11.jūnija Muitas likums regulēja Latvijas Republikas noteiktās tiesiskās attiecības muitas lietu jomā un tas bija spēkā līdz 2004.gada 1.maijam, kad Latvijas Republika iestājās Eiropas Savienībā. Ne VID, ne tiesa par lietā minētajām tiesiskajām attiecībām, kas bija notikušas līdz 2004.gada 1.maijam, nevarēja piemērot un atsaukties uz Eiropas Padomes 1992.gada 12.oktobra regulas Nr.2913/92 „Par Kopienas Muitas kodeksa izveidi" tiesību normām, jo tā vēl nebija spēkā Latvijas Republikas teritorijā.

Tiesa spriedumā ir atsaukusies uz 1997.gada 11.jūnija Muitas likuma 176.panta trešo daļu, tomēr minētā norma ir stājusies spēkā tikai ar izmaiņām Muitas likumā 2001.gada 1.jūlijā. Līdz norādītajam laikam spēkā bija Muitas likuma 176.panta otrā daļa, saskaņā ar kuru parādnieks ir deklarētājs, konkrētajā gadījumā muitas brokeris SIA „ZP", tāpēc nebija pamata piemērot pieteicējai solidāro atbildību. VID nebija tiesīgs piedzīt muitas parādu no pieteicējas ne par 1999.gadu, ne par 2000.gadu, ne arī par laika periodu līdz 2001.gada 1.jūlijam, tas bija jāpiedzen no SIA „ZP", bet tās maksātspējas gadījumā no muitas galvotāja akciju sabiedrības „Balva".

[5.5] Tiesas secinājums, ka Ministru kabineta 2002.gada 10.janvāra noteikumi Nr.441 „Noteikumi par muitas galvojumu" būtu attiecināmi arī uz muitas brokera klientu ir nepamatots. Minēto noteikumu 2.punkts nosaka, ka galvojumu iesniedz galvenais parādnieks – persona, kas uzņēmās atbildību par muitas parāda segšanu. Pieteicēja šādu galvojumu SIA „ZP" nekad nebija izsniegusi. Saskaņā ar 1998.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.272 „Noteikumi par muitas brokeriem" un 2003.gada 1.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.347 „Noteikumi par muitas brokeriem", lai iegūtu brokera statusu un uzsāktu darbību, nepieciešams saņemt VID atļauju muitas brokeru darbībai. Lai varētu saņemt brokera atļauju juridiskai personai VID bija jāiesniedz dokuments, kas apliecina iespēju saņemt vispārēju galvojumu, ne mazāku par Ls 200000, muitas parāda vai iespējamā muitas parāda segšanai. Atbilstoši minētajiem noteikumiem muitas brokeris ir atbildīgs par darbībām, kuras muitošanas procesā veicis brokeris vai viņa darbinieki.

[5.6] Nav izprotama VID amatpersonu rīcība tikai 2003.gada 7.aprīlī informējot pieteicēju par to, ka SIA „ZP" nav veicis noteiktos muitas maksājumus par laika periodu no 1999.gada 12.novembra, jo muitas brokera pienākumi bija katru mēnesi līdz desmitajam datumam iesniegt kontroles muitas iestādē noteikta parauga pārskatu par darbību pārskata periodā.

Līdz ar to pieteicējai bija tiesības paļauties, ka VID pienācīgā kārtā kontrolēs muitas brokera darbību, kuram tas bija izsniedzis atbilstošu atļauju muitas brokera darbības veikšanai.

[6] VID paskaidrojumā par pieteicējas apelācijas sūdzību norāda, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota, bet Administratīvās rajona tiesas spriedums ir pamatots un pienācīgi argumentēts.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji uzturēja apelācijas sūdzību un pieteikumu, pamatojoties uz tajos norādītajiem argumentiem.

VID pārstāves apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota un pieteikums ir apmierināms daļā.

[9] APL 307.panta ceturtā daļa paredz, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot lietas apstākļus, atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 22.februāra spriedumā ietvertais faktisko apstākļu novērtējums un tiesību normu interpretācija (sk. šā sprieduma [3] punktu) ir pareiza un pilnībā pietiekama attiecībā nodokļu parādu, kas izveidojies par laika periodu pēc 2002.gada 1.jūlija, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas minētajai sprieduma motivācijai.

Vienlaikus Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas secinājumi nav pareizi attiecībā uz nodokļu parāda, kas izveidojies, pamatojoties uz pirms 2002.gada 1.jūlija iesniegtajām muitas deklarācijām. Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā tiesību normas, kas noteica muitas parāda rašanos un parādnieku attiecīgajā laika periodā.

[10] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda, ka tiesa nav ņēmusi vērā likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmajā daļā noteikto trīs gadu termiņu, kad VID ir tiesības precizēt nodokļu apmēru un uzlikt soda naudu.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmā daļa (*redakcijā, kas spēkā Lēmuma pieņemšanas laikā*) noteic, ka nodokļu administrācijai ir tiesības pēc nodokļu revīzijas (audita) precizēt nodokļu apmērus un uzlikt soda naudu triju gadu laikā pēc likumā noteiktā maksāšanas termiņa, ja pārkāpti nodokļu likumi, Ministru kabineta noteikumi par valsts nodevām un pašvaldības domes (padomes) izdotie saistošie noteikumi par pašvaldības nodevām.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka izskatāmajā gadījumā pieteicējai nav veikts nodokļu audits un nav tā rezultātā precizēts nodokļu apmērs, kā arī nav uzlikta soda nauda. Nodokļu parāds ir izveidojies, pamatojoties uz pieteicējas vai tās uzdevumā muitas brokeru muitas iestādēs iesniegtajām muitas deklarācijām, kā arī atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta pirmajai un otrajai daļai aprēķinot pamatparāda palielinājumu un nokavējuma naudu par nodokļu samaksas termiņa nokavējumu. Tādējādi uz pieteicējas nodokļu parādu nav attiecināmi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmās daļas noteikumi.

[11] Līdz ar 2002.gada 1.jūlijam Muitas likuma (*spēkā līdz 2004.gada 1.maijam*) 176.panta pirmā daļa noteica, ka, piemērojot muitas parādu, ja preces izlaistas brīvam apgrozījumam, muitas parāds rodas muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī. Savukārt 176.panta otrā daļa noteica, ka parādnieks ir deklarētājs.

2002.gada 1.jūlijā stājās spēkā Muitas likuma 176.pants redakcijā, kura trešā daļa noteica, ka parādnieks ir deklarētājs. Netiešas pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī tā persona, kuras uzdevumā iesniegta deklarācija. Ja muitas deklarācija sastādīta, pamatojoties uz informāciju, kuras dēļ netiek iekasēti visi noteiktie muitas maksājumi vai to daļa, personas, kuras sniedza nepieciešamo informāciju un kuras zināja vai kurām vajadzēja zināt, ka šī informācija ir nepareiza, uzskatāmas par parādniekiem.

Tātad līdz 2002.gada 1.jūlijam Muitas likums paredzēja, ka par parādnieku atzīstams tikai deklarētājs. Savukārt pēc 2002.gada 1.jūlija Muitas likums noteica, ka netiešas pārstāvniecības gadījumā parādnieks ir arī tā persona, kuras uzdevumā iesniegta deklarācija.

Izskatāmajā gadījumā atbilstoši Lēmumam muitas parāds pieteicējai ir noteikts sākot no 1999.gada 12.novembra. Administratīvā apgabaltiesa no VID iesniegtās informācijas (*II sējums, 25.-142.lapa*), procesa dalībnieku paskaidrojumiem, 1999.gada 16.augusta līguma Nr.29/K par muitas brokera pakalpojumu sniegšanu (*I sējums, 235-236.lapa*) secina, ka pieteicēja bija pilnvarojusi SIA „ZP" veikt preču deklarēšanu, ko arī to veica SIA „ZP". Administratīvās apgabaltiesas ieskatā laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2002.gada 1.jūlijam pieteicēja nav atzīstama par parādnieci gadījumos, kad tā pati nav deklarējusi preces, bet parādnieks ir preču deklarētājs, proti, SIA „ZP". Tas apstāklis, ka VID kā nodokļu administrācija nav savlaicīgi nodrošinājusi nodokļu parāda piedziņu no SIA „ZP", nevar būt pamats pārnest atbildību uz pieteicēju arī par laika periodu, kad saskaņā ar tiesību normām pieteicēja kā persona, kuras uzdevumā

iesniegta deklarācija, nebija solidāri atbildīga par deklarētāja pieļautajiem pārkāpumiem muitas parāda samaksā.

Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst par prettiesisku un atceļamu Lēmumu daļā par pieteicējai noteikto nodokļu parādu, kas izveidojies, pamatojoties uz laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2002.gada 1.jūlijam iesniegtajiem vienotajiem administratīvajiem dokumentiem, kuros pieteicēja nav norādīta kā deklarētāja.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 126.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" pieteikumu apmierināt daļā.

Atcelt ar pieņemšanas dienu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2005.gada 6.jūnija lēmumu Nr.19/15122 daļā par sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" noteikto nodokļu parādu, kas izveidojies, pamatojoties uz laika periodā no 1999.gada 12.novembra līdz 2002.gada 1.jūlijam iesniegtajiem vienotajiem administratīvajiem dokumentiem, kuros sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" nav norādīta kā deklarētāja.

Pārējā daļā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" pieteikumu noraidīt.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „ER un Partneri" samaksāto valsts nodevu 15 (piecpadsmit) latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Slica
Tiesneši	*(paraksts)*	Ļ.Kušnire
	(paraksts)	M.Vīgants

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā, 19.11.2008.
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Slica